

Informácia o priebehu realizácie projektu vrátane odporúčaní pre uplatnenie návrhu z projektu v praxi

Úvodná časť

Prijímateľ:

Zariadenie núdzového bývania OZ Brána do života

Názov projektu:

Brána k ukončeniu chudoby matiek samoživiteliek

Trvanie projektu:

09.2022 – 11.2023

Kód ITMS projektu:

312081BYA9

Miesto realizácie:

OZ Brána do života, Bratislava 5, Medvedovej ul. č. 4

Kontaktné údaje osoby zodpovednej za realizáciu pilotného overovania návrhu:

Mgr. Judita Majerová, riaditeľka Zariadenie núdzového bývania OZ Brána do života

Cieľová skupina:

Klientky OZ Brána do života – matky samoživiteľky, ženy zažívajúce domáce násillie.

Ciele projektu:

- umožniť matkám samoživiteľkám s maloletými deťmi zvýšiť disponibilný príjem vlastnej domácnosti,
- zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti prostredníctvom odborného personálu, ktorý bude nápomocný v ich zdravom a bezpečnom rozvoji počas neprítomnosti klientky-matky, ktorá sa nachádza v práci.

Cieľ projektu bol sledovaný realizáciou hlavnej aktivity projektu, ktorá predstavovala podporu inovácie nástrojov za účelom zvýšenia aktivity ľudí ohrozených chudobou a/alebo sociálnym vylúčením. Hlavná aktivita pozostávala z dvoch podaktivít, ktorých realizácia bola vzájomne previazaná.

Očakávané výsledky projektu:

Hodnotiaca/evaluačná správa, ktorá na základe zistených výsledkov z aktivít poukazuje a navrhuje opatrenia, ktoré by prispievali k uniknutiu z kruhu chudoby predmetnej cieľovej skupiny.

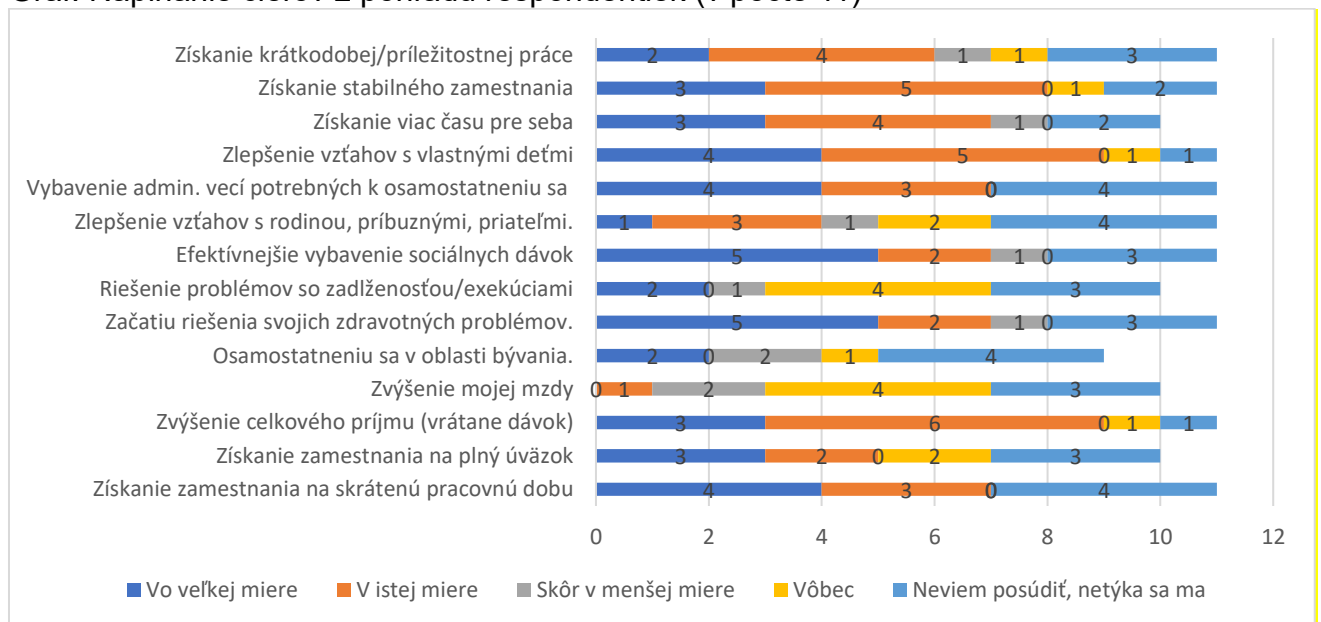
Dosiahnuté výsledky projektu (zdroj: Evaluačná správa):

Vo všeobecnosti je možné skonštatovať, že hodnotený projekt naplnil ciele, tak ako boli definované prijímateľom v projektovom návrhu. Podľa hodnotenia prijímateľa aj samotných klientok, projekt prispel k (1) zvýšeniu disponibilného príjmu domácnosti cieľovej skupiny a (2) zabezpečeniu stráženia a starostlivosti o deti. Príjem domácnosti bol zvýšený jednak lepšiemu prístupu k sociálnym dávkam vďaka sociálno-právneho poradenstvu poskytovaného prijímateľom, ako aj získaním stabilného zamestnania. Všetky poskytované služby v rámci projektu boli navyše hodnotené klientkami ako veľmi pozitívne až pozitívne, klientky prejavujú voči personálu prijímateľa dôveru, keďže služby sú poskytované s rešpektom a so zachovaním autonómie v rozhodovaní na strane klientok.

K úspechu projektu prospeli dva hlavné faktory ako je (1) efektívne nastavené procesy, ktoré umožňujú koordináciu a výmenu informácií a skúseností v rámci tímu prijímateľa; (2) uplatňovanie holistického prístupu k riešeniu nerovností klientok. Tie faktory umožňujú vhodnú identifikáciu potrieb cieľovej skupiny ako aj flexibilné nastavenie intervencií.

Navyše, projekt prispel aj k ďalším pozitívnym dopadom, ktoré neboli priamo v projektovom návrhu plánované. Medzi takéto dopady patrí napríklad zlepšenie vzťahu k vlastným deťom, možnosť riešiť zdravotné problémy ako aj získania voľného času pre seba.

Graf: Napĺňanie cieľov z pohľadu respondentiek (v počte 11)

Zdroj: Evaluačná správa

Obsahová časť

Popis východiskovej situácie vo vzťahu k návrhu projektu:

Matky samoživiteľky vo všeobecnosti patria ku skupine najviac ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením. Za dvadsať rokov praxe sme zistili, že cesta z chudoby je pre matky s maloletými deťmi, ktoré nemajú žiadne blízke osoby, takmer nemožná. Ich príjem je veľmi nízky nato, aby dokázali zaplatiť podnájom a ďalšie bežné výdavky pre seba a svoje deti. Napriek ich motivácií pre nich často nie je možné zvýšiť disponibilný

príjem rodiny, pričom najčastejším dôvodom je práve starostlivosť o maloleté deti. Inovácia, ktorú prinášame a ktorú by sme chceli počas trvania projektu otestovať je vytvorenie adresnej odbornej podpory ženám, matkám samoživiteľkám. V rámci projektu budú v krízovom centre zamestnané odborné asistentky, ktoré pracujúcim klientkam pomôžu so zabezpečením bezpečného a zdravého rozvoja dieťaťa počas ich neprítomnosti. Poskytnuté sociálno-právne a psychologické poradenstvo, ako aj podporná skupina pre ženy bude súčasťou diapazómu činností pre klientky. Cieľom aktivity bude otestovať dané nástroje pomoci pre ženy ako identifikátor do budúcnosti pre možné nastavovanie legislatívnych zmien, ako aj úprav a zmien v sociálnej politike. Predpokladáme, že prípadný finančný príspevok by matke umožnil zaplatiť fyzickú osobu, ktorá by vo vopred určenom maximálnom rozsahu zabezpečovala starostlivosť o maloleté dieťa do 12 rokov v prípade, že pracovná doba matky by presahovala čas, dokedy maloleté dieťa môže byť v materskej škole alebo v školskom klube detí. Vzhľadom k tomu, že na Slovensku absentuje tento typ sociálnych služieb v rámci ktorého by bolo cielene pracované so ženami samoživiteľkami a ktorý by prispel k ukončeniu chudoby tejto cieľovej skupiny, máme za ambíciu navrhnúť, otestovať a zanalyzovať tento typ balíka služieb a na jeho základe formulovať návrhy na opatrenia a prípadné legislatívne zmeny.

Popis podaktivít:

V rámci prvej podaktivity bolo pilotne testované opatrenie, ktoré otvorilo možnosť matkám samoživiteľkám – klientkám zariadenia núdzového bývania - pracovať a tak zvýšiť disponibilný mesačný príjem ich domácnosti. Jednalo sa o zavedenie služby kedy bol v zariadení zamestnaný personál (VŠ I. stupeň - pedagogický alebo humanitný odbor), ktorý sa odborne venoval deťom matiek, ktoré tak mohli byť v zamestnaní. Klientkam bola zároveň poskytovaná individuálna sociálna a psychologická poradenská činnosť zameraná na zmocnenie klientky, pracovné a finančné poradenstvo a skupinová sociálna psychologická práca s cieľom k prevzatíu kontroly nad vlastným životom. Zároveň mali klientky možnosť využiť aj právne poradenstvo zamerané najmä na riešenie dlhovej situácie, prípadne iných právnych problémov spojených s jednorodičovstvom a chudobou.

Zámerom realizovaných aktivít bolo testovanie opatrenia, ktoré by v budúcnosti spočívalo v zavedení inovovaného finančného príspevku na starostlivosť o dieťa, ktorý by bol vyplácaný pracujúcim matkám maloletých detí do 12 rokov s nízkym príjmom v prípade, že nemajú možnosť zlúčiť pracovný život so starostlivosťou o dieťa. Príspevok by matke umožnil zaplatiť fyzickú osobu, ktorá by vo vopred určenom maximálnom rozsahu zabezpečovala starostlivosť o maloleté dieťa v prípade, že pracovná doba matky by presahovala čas dokedy maloleté dieťa môže byť v MŠ alebo v ŠKD, alebo v prípade, že by matka popri rodičovskom príspevku potrebovala pracovať.

V rámci druhej podaktivity bola realizovaná záverečná evaluácia návrhu formou externej hodnotiteľky. Spôsob výkonu evaluácie stanovený výzvou pozostával z vykonania návštev externého hodnotiteľa v zariadení v rozsahu maximálne 48 hodín/minimálne 6 návštev a následného spracovania Evaluačnej správy v rozsahu maximálne 20 hodín. Evaluačná správa bola spracovaná do jedného mesiaca po ukončení overovania návrhu.

Popis aktivít a spôsob ich realizácie:

- V rámci projektu boli zamestnané odborné asistentky, ktoré pracujúcim klientkám pomáhali so zabezpečením bezpečného a zdravého rozvoja dieťaťa počas neprítomnosti matky, ktorá je v práci. Jednalo sa o rozsah max. 150 hodín mesačne.
- Poskytované individuálne sociálne, právne a psychologické poradenstvo priebežne počas celého trvania projektu,
- Poskytované skupinové podporné poradenstvo pre ženy v týždennom intervale,
- Poskytované pracovné, finančné a právne poradenstvo vrátane riešenia dlhovej situácie, poradenstvo zamerané na zlúčenie pracovného života a starostlivosti o dieťa.
- Vypracovaná analýza a návrhy na legislatívne zmeny a opatrenia, ktoré majú za cieľ zmierniť chudobu žien samoživiteliek a zlepšiť ich celkovú sociálnu situáciu.

Popis očakávaných výsledkov z pilotného overovania návrhu:

- Dopad na cieľovú skupinu klientok počas pilotného testovania bol vysoký, nakoľko doposiaľ bola pre nás situácia mnohých našich klientok neriešiteľná a neexistoval mechanizmus, ktorý by týmto ženám umožnil zamestnať sa, resp. zvýšiť si mesačný disponibilný príjem práve z dôvodu nemožnosti zabezpečiť v čase práce starostlivosť o ich maloleté deti. V prípade pilotného otestovania príspevku a jeho implementovania do praxe by veľké percento matiek samoživiteliek na Slovensku dostalo možnosť aktívne riešiť svoju finančnú a sociálnu situáciu.